GAZETA LWOWSKA.

W Piątek · Nro. 76. · 6. Lipca 1827.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujący

O k ó l n i k.

Przepisy względem potrzebnych własności, aby mieć krzesło i głos na Sejmie Galicyjskim, oraz pod jakiemi warunkami podzielanie dóbr miejsce mieć może.

Na przedstawienie uczynione o oznaczenie wymiaru w dobrach,

I. do uzyskania krzesła i głosu na Sejmie Galicyjskim i

II. do możności dzielenia dóbr;

raczył N. Pan podług oznajmienia wysokiéj Kancelaryi nadwornej z d. 5. b. m. do liczby 12753 Swoją najwyższą Uchwałą z d. 1. t. m. postanowić; a to:

Co do punktu piérwszego: że, co się tycze Galicyi, przepisana ilość podatkowa siedmdziesięciu pięciu ZR. podług katastru podatkowego dominikalnego z r. 1782, nadal zachowana być ma, którą prócz innych w §. 4. Uniwersału Reorganizacyi Stanowéj z d. 13. Kwietnia 1817, przepisanych własności, ci wszyscy wykazać muszą, którzy, oprócz Dygnitarzy Stanowych, Arcybiskupów i Biskupów, tudzież Deputowanych kapitulnych i głównego miasta Lwowa, do krzesła i głosu na Sejmie Galicyjskim prawo sobie roszczą.

Dla Bukowiny raczył N. Pan potrzebny do zdolności Sejmowania wymiar w dobrach ustanowić w rocznej opłacie sta ośmdziesięciu ZR. podatku dominikalnego, podług teraźniejszego wymiaru bez dodatku.

Co do punktu drugiego, raczył N. Pan postanowić, że trzysta ZR. podatku dominikalnego bez dodatku, podług teraźniejszego podatkowego nakładu, tak dla Galicyi, jak dla Bukowiny, służyć mają za wymiar do podziału dóbr w tym sposobie, iż podział jakowej majętności ziemskiej, w takim tylko razie dozwolonym być może, jeżeli dowiedzionem będzie, iż podatek dominikalny na każdego posiadacza części przypadający, mniejszy nie jest, od pomienionej ilości.

We Lwowie d. 30. Maja 1827.

(Następują podpisy.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Król był w d. 15. Czerwca obecny na gonitwach konnych w Ascot, gdie także znajdował się P. Kanning.

Morning-Herald mówi, naczelne dowództwo będzie zapewne proponowane Xięciu Kumberlandyi, który tego lata ma przybyć do Anglii i zająć mieszkanie w Yorkhouse, w razie, jeżliby domniemywany Następca Tronu, Xiążę Klarencyi, tam nie mieszkał.

Hrabia Liverpool tak dalece wyzdrowiał, iż był w stanie udać się do swojego wiejskiego mieszkania w Combe Wood.

Wszystkie wiadomości z prowincyi donoszą o powiększaniu się dochodów publicznych. Przy podnoszeniu się ceny zboża sądzą, że Ministrowie mogą być zniewoleni korzystać z prerogatywy królewskiéj i na mocy rozkazu Rady tajnéj dozwolić przywozu obcego zboża do portów. Ale pytanie, czyli Parowie zezwolą na potrzebny do tego bil wynagrodzenia.

Na posiedzeniu Izby wyższéj w d. 14. z. m. Lord Teynham dowiadywał się o stanie układów między Anglija i Francyją, w odwołaniu się do wojsk obcych zajmujących Hiszpaniją i Portugaliją. Lord Dudley and Ward odpowiedział, że Ministrowie przejęci są ważnością tego pytania; atoli każde udzielenie wiadomości Izbie mogłoby tylko utrudnić układy. Gdy przyjdzie czas do dania wyjaśnień, wtedy pokaże się, że rząd Króla Jmci nie zaniedbał swéj powinności.

O namienionem posiedzeniu Izby wyższéj w d. 15. Czerwca donosi Gwiazda:

»Na posiedzeniu d. 15. t. m. spodziewano się trzeciego odczytania bilu dozwalającego przywozu zboża. Ponieważ Ministrowie przy oświadczeniu, że się zrzekają tego bilu, nie żądali uchylenia porządku dziennego do trzeciego odczytania, zatém wolno było ktoremukolwiek z Parów takowe przełożyć. Z tego powodu mnóstwo znajdowało się słuchaczy. Przed posiedzeniem mówiono, że Xiążę Wellington wniesie na trzecie odczytanie i starać się będzie o przyjęcie i odesłanie bilu do Izby niższéj, aby potém takowa w skutek rodzaju téj poprawki miała powód do odrzucenia bilu, i przezto z Izbą Parów dzie-

)(

liła nienawiść tego środka u ludu. Jednakże ciekawi w oczekiwaniu swojém zostali zawiedzeni. Lord Goderich po załatwieniu niektórych mniéj ważnych interessów, wniósł na odroczenie Izby, i nie doznał oporu. Tak więc bil ten nie tylko przez onegoż autorów, ale i tych, którzy w nim czynili poprawki, został zaniechany.

Ministeryjum wydało w d. 12. z. m. ważne rozporządzenie. Rozkaz gabinetowy dozwala przywozu obcego cukru surowego z Brazylii, Hawanny i innych miejsc za opłatą cła 29 szyl.; tylko fabrykanci cukru muszą się zobowiązać, że rafinowanego cukru równą ilość wprowadzonej ilości surowego cukru wyprowadzą; naprzód pozwolenie to dane jest na 6 tygodni; sądzą jednak, że będzie trwałém. Drugie rozporządzenie gabinetowe zniża cło od ryżu wschodnio-indyjskiego o 1 szyl., a od amerykańskiego o 6. pen. Środek ten służyć ma jako odpowiedź na nowe uchwały rządu Państw północno-amerykańskich. (*G. W.*)

Słychać, że Xiążę Buckingham wraz z Lordem Nugent i rodziną, przedsięwezmie podróż morzem do Włoch i sam Xiążę zabawić ma dwa lata. — Sir Lethbridge z rodziną w celu przedsięwzięcia podróży po Szwajcaryi w miesiącach letnich, odpłynął do Ostendy.

P. Eynard przybył do Londynu.

Hr. Jersey podczas gonitw konnych w Epsom, wygrać miał przez zakłady 20,000 f. szt. (*D. A.*)

Francyja.

Król Jmć dał prywatne posłuchanie Xięciu Meklenbursko-Szweryńskiemu.

Służbę przy processyi na Boże Ciało, od czasu restauracyi przez gwardyją narodową odbywaną, zastępowały tą razą wojska Szwajcarskie, niektóre wojska linijowe, żandarmy i pompiery.

Izba Parów po wysłuchaniu w d. 14. z. m. raportu Kommissyi swojéj z budżetu, przez Xięcia Brissac uczynionego, zebrała się w d. 18. i rozpoczęła w téj mierze obrady. W tym dniu mówili: PP. Wice-Hrabia Chateaubriand, Wice-Admirał Hr. Truguet i Hr. Roche-Aymon.

Wiele Gazet Paryzkich udziela mowy P. Chateaubrianda, mianéj w Izbie Parów w d. 18. z. m., całej, lub w wyimkach. — Na tém posiedzeniu znajdowali się nie tylko wszyscy Ministrowie, lecz oraz siedmnastu królew. Kommissarzy. Liczba Parów nie była w tym stosunku znaczna.

Dyskussyje w sprawie obwinionych o powstanie ludzi młodych, uwięzionych podczas rozruchów w d. 10., 12. i 15. Maja w Kollegium Francuzkiém, rozpoczęły się w d. 15. Czerwca w sądzie policyi poprawczéj. Nasamprzód słuchano Barona Sacy, a potem jeszcze innych świadków. Adwokat Korony obstawał za swoim wnioskiem po przełożeniu skargi uczynionym.

Sprawa Maubreuila rozpoznana w d. 15. Lipca przez Sąd Paryzki, ukończyła się także w appellacyi, i dawniejszy wyrok, mocą którego Maubreuil za uderzenie Xięcia Tallejranda na pięcioletnie więzienie skazany, potwierdzony. Ze świadków wezwanych stawił się tylko Roustan i niejaki Leloutre, z zeznania których nic się nie okazało. Względem zas innych wezwanych świadków oświadczył Jeneralny Adwokat, że jedni dla swych wysokich urzędów tylko za pozwoleniem król. stawić się mogą w sądzie; dla zagranicznych Posłów, potrzeba dyplomatycznych formalności, a co do innych jeszcze, nie zachowano form należytych. — Sąd królewski Paryzki zawyrokował, że prawne złożenie nowego odcisku i oznajmienie imienia i mieszkania drukarza i wydawcy rozciąga się także do rytowania na kamieniu. Z powodu tego oświadczenia, niejaki P. Ducarme, który wydał dzieło wytłaczając je na kamieniu bez zachowania owéj prawnéj formalności, skazany jest na karę pieniężną 4,000 fr.

Pewne pismo Paryzkie mówi: »Na giełdzie w d. 18. Czerw. podniósł się obieg prawie wszystkich pieniędzy papierowych. Przyczyną tego są narady nad budżetem w Izbie Parów, podnoszenie się papierów Angielskich (*Stocks*), i zbytek pieniędzy, których nie wiedzą, gdzie umieszczać. Porobiono wiele interessów. Dopytywano się o *comptant* w różnych rodzajach papierów. Mexykańskich szukano po 69, ponieważ z końcem Lipca przypada dywidenda.

Podług doniesień z Toulonzy i St Gaudens we Francyi południowéj, góry przyległe pokryte są śniegiem, niebo ciągle posępne, i powietrze zimne. Obawiają się bardzo szkodliwych skutków dla wegetacyi. (*G. W*).

Niemcy.

Król Jegomość Bawarski powrócił znowu z d. 23. na 24. Czerwca w nocy do Monachium. (*G. W.*)

Prussy.

W d. 13. z. m. odbyły się w Berlinie zaręczyny Xięcia Alberta Szwarcbursko-Rudolstadzkiego z Xiężniczką Augustą Solm-Braunfelską, córką z drugiego małżeństwa Xiężnéj Kumberlandyi, przy któréjto sposobności Król Jmć, wszystka rodzina Królewska, W. Xiążę i Xiążę Karol Meklenbursko-Strelicki, objadowali u Xięstwa Ichmość Kumberlandyi.

Pod d. 27. Maja wydał Król zastrzeżone przepisy względem urządzenia prowincyjnych Stanów

w prowincyi Saskiéj. Prowincyja ta będzie miała sześć obwodów wyborczych. Stan rycerski wysyła 29 Deputowanych. Miasta i wszystkie obwody wyborcze liczą 24, a gminy 13 Deputowanych. Deputowani na Sejm, bez różnicy stanu, pobierać będą na czas ich obecności na Sejmie po 3 talar. codzienne i na koszta podróży 1 tal. i 20 gro. śre. na milę. — Z téjże saméj daty wydał Król Jmć urządzenie obwodów dla prowincyi Saskiéj. Zgromadzenie obwodowe składa się: 1) z Prałatów upoważnionych do znajdowania się na Sejmie prowincyjnym, Hrabiów i Panów lub onych umocowanych; 2) z posiadaczy dóbr stanu rycerskiego, lub posiadaczy takich dóbr, którzy upoważnieni są do stanów obwodowych; 3) z 1 Deputowanego z każdego miasta w obwodzie położonego i 4) z trzech Deputowanych od włościan. (*D. A.*)

Turcyja.

Podług najnowszych wiadomości z Konstantynopola, odebrała W. Porta w d. 11. Czerwca przez wysłanego od Seraskiera Reszyd Paszy z obozu pod Atenami Tartara, urzędową wiadomość o poddaniu się zamku Ateńskiego w d. 5. wspomnionego miesiąca przez kapitulacyją. Układy o tę kapitulacyją rozpoczęte zostały przez ces. Austryjackiego Kapitana korwety, P. Corner, w d. 30. Maja na żądanie osady Akropolis, i za zezwoleniem Seraskiera, i kapitulacyją samę zawarto w d. 5. Czerwca za pośrednictwem wspomnionego Oficera i Francuzkiego Kontr-Admirała de Rigny, który w dniu 31. Maja na tameczne przybył morza. Jeszcze tego samego dnia opuściła osada twierdzę; z téjże wyszło 2000 osób różnego wieku i płci, z których połowa była chorych lub głodem wycieńczonych; i wszystkie wsiadły na okręty wojenne Austryjackie i Francuzkie.

Jenerał Church z małą garstką wojsk, które jeszcze po bitwie w d. 6. Maja stały w Phalerus, opuścił to stanowisko w dniu 28. Maja, i cofnął się do Salamis. Pozycyją tę z takim pośpiechem opuścili Grecy, iż w szańcach zostawili sześć dział ciężkiego wagomiaru.

Podług wiadomości żeglarzy do Smyrny przybyłych, Lord Cochrane powrócić miał do Spezzyi ze swojéj bezskutecznéj wyprawy na morze Jońskie w pierwszych dniach Czerwca. Zdaje się, że miał zamiar ocalić zamek Tornese, który się już w d. 17. Maja Ibrahimowi Paszy poddał, lecz przybył za późno.

(Wyżéj namienioną kapitulacyją do następnego numeru odkładamy.) (*G. W.*)

Wiadomości z Grecyi.

Dostrzegacz Austryjacki z d. 27. Czerwca zawiera:

Podług najnowszego numeru Gazety powszechnéj Greckiéj z d. 19. Maja n. s., Zgromadzenie narodowe w Troezen, skończywszy prace swoje, rozwiązało się w d. 17. Maja, i na siedzibę Kommissyi rządzącéj zastępczéj, wraz z Senatem, przeznoczone zostało Napoli di Romania. Wspomniona gazeta umieściła w téj mierze następujące uwiadomienie: »Prezydent trzeciego Greckiego Zgromadzenia narodowego oznajmia: Trzecie Zgromadzenie narodowe ukończyło swoje prace. Rozwiązuje się ono dzisiaj, a umocowani Reprezentanci narodu powracają do domów swoich, aby swoim współobywatelom zdali sprawę z czynności swoich. — Grecy! Zgromadzenie narodowe zmodifikowało i udoskonaliło ustawę, nadaną w Epidaurus, to jest tymczasową konstytucyją Grecyi; uczyniło ją one godniejszą rozumnéj istoty, i zdolniejszą, aby, przez rząd wasz wypełniana, osiągała powszechną narodu pomyślność. Nowa wasza konstytucyja otrzymała nazwisko: Konstytucyja polityczna Grecyi (Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος). Przez nię zostaną wasze prawa ugruntowane i uświęcone. Rządy wasze poruczono trzem władzom: Senatowi, Rejentowi i sprawiedliwości. — Wasi umocowani Senatorowie tworzą już Senat, i powinni zastosować do narodu prawodastwo Francuzkie, jak dalece zgadza się z obyczajami i okolicznościami narodu, i na swoich pierwszych posiedzeniach urządzić Sądy. Ustanowiona Kommissyja rządząca zastępcza Grecyi dopełniać będzie swojéj powinności na mocy wyroku pod Nrem. *), dopóki ón sam (Rejent) nie przybędzie do naszéj ojczyzny. Na siedzibę Rejencyi przeznaczone Napoli di Romania, dokąd udaje się Senat i zastępcza Kommissyja rządowa, w celu rozpoczęcia prac swoich. — Rejent powtórnie został wezwany. Na mocy wyroku Nro. 12. dozwolono mu wnijść w układy o pięć milijonów talerów, z czego zapłaci procenta dwóch poprzedniczych pożyczek. — Grecyja jest już za szczęśliwą uważana, wsparta Rejentem, Admirałem i Naczelnym wodzem, z których cnót dobroczynne i zbawienne skutki wypływać będą. — Zgromadzenie zawyrokowało, aby flotę narodową utworzono, i wojsko nasze urządzono na istotnie służbę czyniące, na pełniące służbę przypadkowo,

*) Numer tego wyroku został w uwiadomieniu wypuszczony.

(P. D. A.)

i na wojsko miejskie. Takim sposobem ojczyzna siły swoje do ich przeznaczenia stosownie będzie zgromadzała, ustalała i onemi kierowała. Lecz ni dobre prawa, ni forma rządu, ni zaprowadzenie sądów, ni urządzenie floty i wojska, ni też współdziałanie pomienionych mężów (Capodistrias, Cochrane i Church) są dostatecznemi, aby nas uwolniły od grożących niebezpieczeństw. Przedewszystkiém potrzeba wszystkich wzajemnéj miłości, woli wszystkich i wzajemnego działania, abyśmy do zamierzonego trafili celu. — Grecy! doświadczenie nasze wskazało nam, że gdy chcemy, zwyciężyć możemy. Znikły miryjady Ottomanów z ziemi dawnych ojców naszych; tysiące onych jesteśmy w stanie zniszczyć, gdy się wzajemnie kochać i zgodnie jednéj będziemy woli; lecz wtedy będziemy jednéj i téj samej woli, gdy wszyscy będą mieli przed oczyma dobro powszechne. Współobywatele! Dobrem powszechnem wszystkich jest utrzymać znowu naszę ojczyznę; aby ją znowu utrzymać, musimy wszyscy walczyć; tak mężczyźni jak i kobiety, młodzi i starzy; wszyscy musimy jąć za broń, i przykładać się do wspólnéj walki; same nawet kobiety muszą śpieszyć z nami do boju, walczyć pod przedmurzem piersi swoich mężów, a wtedy pewnie zwyciężymy. Grecy! z bronią w ręku zrzuciliśmy haniebne jarzmo, i z bronią w ręku zachowamy nasze życie i naszę wolność. Wszyscy musimy jąć za broń, wszyscy musimy poświęcić nasze życie za wiarę i ojczyznę; wszyscy musimy raczéj ze sławą, niżelibyśmy mieli z hańbą umierać; i zaiste zginiemy z hańbą, jeźli nie damy jeden drugiemu ostatniego pocałowania, i potém spokojnie nie pośpieszymy przeciwko nieprzyjacielowi z postanowieniem położyć życie. Grecy! Na próżno oszczędza ten życie, kto na śmierć skazany; tymi, my jesteśmy, a nasz rzeźnik, Ottoman, nie schowowa swego krwią zbryzganego miecza do pochew, póki nas wszystkich jak owce nie pozarzyna. Dokądże mamy uciekać? Nie znajdziemy nigdzie bezpieczeństwa, jak tylko w broni i w naszém haśle: »Wolność lub śmierć!« Lecz czegoż nie dokażemy, gdy postanowimy umrzeć, aby żyć nieśmiertelnie w historyi! Niszczyciele tyranów! Zwycięzcy Churszyda i Dramali! nakoniec zwyciężymy i zniszczymy Ibrahima i Kiutajera, i już pokonaliśmy ich wielkością duszy naszéj, i pewnie ich zniszczymy, gdy uściskawszy ostatecznie siebie nawzajem, uderzymy na nich z bronią w ręku, i gotowością umrzeć; zniszczymy tych i innych wiele tysięcy nieprzyjaciół, gdy zachowując wzajemną miłość i zgodę, zbawiennym ustawom i prawym rozporządzeniom rządu, który ustanowiliśmy, ulegać będziemy. Grecy! rząd ten wspierany cnotami Admirała i Wodza naczelnego, jest gotowy, i spodziewa się wypełnić obowiązki powszechnego ocalenia i pomyślności; Mocarze Europy, ludzkością przejęci Filhelenowie, nie przestają współdziałać, abyśmy znowu nasze prawa odzyskali. Wytrzymawszy wszystkie burze, zawiniemy nakoniec do portu bezpieczeństwa; lecz i musimy naszę czynić powinność, naszę gotowość podwoić, i naszę wdzięczność ku naszym Europejskim dobroczyńcom przezto okazać, iż używamy należycie ich zacnego wsparcia, i stawić im to zaspokojenie, że żyjemy jak lud wolny i samoistniejący! Grecy! Mocarze Europy wdali się w pośrednictwo za naszę wolność; ich Posłowie słuszność miłujący starają się dać do zrozumienia waszemu przymusicielowi, że ojczyzna wasza nie jest jego własnością, a jéj mieszkańcy nie są jego rzeczą, lecz istoty rozumne na podobieństwo i obraz Boski stworzone; zaś my, innéj nic mamy powinności, jak walczyć za nasze ocalenie i niepodległość. Kiedy więc słuszność miłujący Monarchowie i świat chrześcijański bronią praw naszych, musimy przez miłość ludzkości ofiarować pokój, lecz oraz walczyć, aby nareszcie nasze pozyskać prawa, lub aby nie stać się haniebnemi ofiarami najniesłuszniejszéj zemsty Sułtana. — Dnia 17. Maja 1827 w Troezen (Damala). Prezydent: Jerzy Sisini. Sekretarz: N. Spiliadi.«

Gazeta powszechna Grecyi z dnia 19. Maja umieściła daléj krótką wiadomość o pochodzie Ibrahima Paszy do Elis, która atoli nie sięga daléj, jak do oblężenia zamku Tornese (który jak wiadomo poddał się). »Nowszych wiadomości (mówi Gazeta Grecka) o poruszeniu nieprzyjaciela nie mamy; lecz niech gdzie chce obróci się i czyni co chce, nie znajdzie nigdzie oporu, ponieważ nie ma przeciwko sobie żadnego wojska, i sami nawet nieszczęśliwi mieszkańcy nie mają żadnego dowódzcy, chociaż są gotowymi wyruszyć przeciwko nieprzyjacielowi.«

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest Ner. 27. Rozmaitości.)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Druk Piotra Pillera.